

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Damaschin Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.07.2017 – 20.01.2020;

Instanța de apel: 07.02.2020 – 16.07.2020;

Instanța de recurs: 25.08.2020 – 27.10.2020;

Instanța de apel: 14.12.2020 – 03.11.2021;

Instanța de recurs: 18.02.2022 – 21.06.2022.

A C O N S T A T A T

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 20 ianuarie 2020, Damaschin Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de pedeapsă din motiv că a expirat termenul de prescripție.

Procesul penal în privința lui Damaschin Ion, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, a fost încetat, din motiv că a intervenit termenul de prescripție de tragere la răspundere penală.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de avocatul Cebanaș Alexandru în numele părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, fiind dispusă încasarea din contul lui Damaschin Ion în beneficiul SRL „Sveatoslav Bondarev”, suma de 8 699 (opt mii șase sute nouăzeci și nouă) lei, cu titlu de prejudiciu material.

În rest, cerințele privind încasarea prejudiciului material, moral și cheltuielile pentru asistență juridică, au fost respinse ca neîntemeiate.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Damaschin Ion, la data de 19 noiembrie 2016, aproximativ ora 17:30, urmărind scopul de profit și de sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin acces liber în incinta magazinului „Moldcell”, amplasat în r-nul Orhei, str. Vasile Lupu, nr. 29, pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A510”, cu nr. IMEI xxxxx, ce aparține SRL „Sveatoslav Bondarev”, în sumă de 8 699 lei, prin ce i-a cauzat o daună materială părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane*.

2.1. Totodată, prima instanță a conchis că acțiunile inculpatului Damaschin Ion, urmează a fi recalificate din prevederile art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, stabilind în acest sens că prejudiciul cauzat părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, nu poate fi calificat ca fiind considerabil, întrucât, pentru o persoană juridică ce prestează activitate de vânzare a telefoanelor mobile, suma de 8 699 lei, nu constituie o daună în proporții considerabile, astfel precizând că instanței de judecată nu i-au fost prezentate probe care să demonstreze că venitul persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev”, este de așa proporții, că suma de 8 699 lei, ar fi esențială pentru activitatea acesteia.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Damaschin Ion să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță nu a luat în considerație probele care demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiind eronată reîncadrarea acțiunilor acestuia, or, potrivit declarațiilor reprezentantului părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev” – Cibotaru Eduard, acesta a comunicat că pentru companie, prejudiciul în sumă de 8 699 lei, este unul considerabil, la fel menționând și reprezentantul părții vătămate Novicov Artur, declarații care instanța le-a reținut în motivarea sentinței.

Prin urmare, a menționat partea acuzării că deși prima instanță, a luat în considerație aceste circumstanțe, totuși a conchis că pentru o persoană juridică ce prestează activitate de vânzare a telefoanelor mobile, suma de 8 699 lei, nu constituie o daună de proporții considerabile.

Astfel, a precizat că din sentința primei instanței, nu este clar care declarații au fost apreciate de către instanță, atunci când a constatat că prejudiciul cauzat SRL „Sveatoslav Bondarev”, nu este unul considerabil, or, declarațiile reprezentanților părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, potrivit cărora au comunicat că prejudiciul este considerabil, sunt coerente, depline și suficiente pentru a califica acțiunile inculpatului Damaschin Ion, în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În acest context, acuzarea a conchis că instanța de judecată neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului din art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în baza art. 186 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, partea acuzării a indicat că prima instanță eronat a dispus liberarea inculpatului Damaschin Ion, de pedeapsă, din motivul expirării termenului de prescripție.

4. Avocatul Martalog Viorica în numele inculpatului, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Damaschin Ion, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat, cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea apelului, partea apărării a invocat că prima instanță nu a înlăturat divergențele dintre declarațiile martorilor acuzări Novicov Artur – reprezentantul părții vătămate și Dvornic Constantin, dar și martorul Adomnița Veaceslav, și anume: referitor la faptul că cine a intrat în magazin după ce a fost soluționată cererea cu privire la acordarea creditului, Sorocean Macar sau inculpatul Damaschin Ion, or, martorul Novicov Artur a susținut că a intrat Sorocean Macar, iar martorul Dvornic Constantin a comunicat (*după modificarea propriilor declarații*) că a intrat inculpatul Damaschin Ion; referitor la faptul dacă erau ambii, Sorocean Macar și inculpatul Damaschin Ion, în momentul când le-a fost comunicat refuzul acordării creditului, după cum declară martorul Adomnița Veaceslav, or, martorii Novicov Artur și Dvornic Constantin, au declarat că după soluția așteptată, în magazin a intrat doar o singură persoană – Sorocean Macar sau inculpatul Damaschin Ion; precum și referitor la faptul dacă totuși a intrat în magazin Sorocean Macar, după soluționarea cererii privind acordarea creditului, or, martorul Dvornic Constantin a comunicat că în magazin, după soluția așteptată în privința creditului, a intrat doar o dată, o singură persoană, aceasta fiind inculpatul Damaschin Ion, care a furat telefonul, însă martorul Novicov Artur a declarat că după martorul Sorocean Macar, care a intrat în magazin pentru a afla soarta creditului solicitat și care a plecat după ce i-au fost comunicate rezultatele, a intrat cea de-a doua persoană, inculpatul Damaschin Ion, care a furat telefonul.

În acest context, partea apărării a susținut că aceste circumstanțe sunt importante pentru justa soluționare a cauzei, deoarece în pretinsul moment al comunicării informației despre neacceptarea creditului, care a fost relatată doar o singură dată de către reprezentantul părții vătămate, ar fi avut loc sustragerea telefonului mobil. Însă, divergențele esențiale neînlăturate de către prima instanță, cu privire la persoanele prezente în momentul comunicării refuzului de acordare a creditului, denotă lipsa de certitudine a organului de urmărire penală cu privire la momentul dispariției telefonului și persoanele prezente în acel timp, din care motiv consideră apărarea că organul de urmărire penală nu a întreprins măsurile de

rigoare în vederea ridicării urmelor infracțiunii de la locul săvârșirii faptei, și anume urmele digitale de pe stativul pe care era amplasat telefonul sustras, care ar fi identificat făptuitorul.

Mai mult, a precizat că prima instanță, a reținut în calitate de probă, declarațiile incerte ale martorului ocular, Dvornic Constantin, care reprezintă doar o presupunere a pretinsului făptuitor, iar în privința declarațiilor martorului Sorocean Macar, care sunt pătinitoare, nu a indicat careva motive întemeiate.

Astfel, a concluzionat partea apărării că deși telefonul mobil a fost posedat peste trei zile de către soția inculpatului, acest fapt nu denotă vinovăția lui Damaschin Ion, în sustragerea telefonului mobil.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe.

5.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a precizat că concluzia primei instanțe privind vinovăția inculpatului, este conformă probatoriului, iar alegațiile părții apărării au un caracter formal și declarativ, nefiind constatate divergențe între declarațiile reprezentantului părții vătămate și declarațiile martorilor Dvornic Constantin și Sorocean Macar, întrucât declarațiile ultimului, au fost apreciate critic.

De asemenea, instanța de apel a menționat că potrivit procesului-verbal de examinare din 11 mai 2017 a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la compania ÎM „Orange” SA, s-a constatat că de la telefonul mobil cu nr. IMEI 358804071003043, în a treia zi după săvârșirea furtului, a fost înregistrat profil pe site-ul „Odnoklassniki” pe numele lui Bolduratu Tudor, și profil pe site-ul „Facebook” pe numele lui Bolduratu Maria, soția lui Damaschin Ion, de pe nr. SIM 068056848 și 068642853, ce aparțin acestora, fapt confirmat prin screen-shoturile de pe site-urile de socializare „Odnoklassniki” și „Facebook”.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate și argumentele acuzării potrivit cărora acțiunile inculpatului eronat au fost reîncadrate în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, în contextul în care declarațiile reprezentantului părții vătămate nu pot constitui o probă certă și verosimilă întru adevărarea caracterului considerabil al prejudiciului cauzat, or, SRL „Sveatoslav Bondarev” își desfășoară activitatea în mai multe domenii, inclusiv prestarea serviciilor de telefonie mobilă, și nemijlocit vânzarea-cumpărarea telefoanelor mobile, astfel că suma de 8 699 lei, nu poate constitui un prejudiciu considerabil pentru entitatea economică.

6. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2020, a fost admis recursul, casată total decizia instanței de apel și

dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat, că argumentele instanțelor de fond sunt lipsite de temei, întrucât acestea nu au indicat din ce motive nu rețin ca pertinente, concludente, veridice și utile declarațiile reprezentanților părții vătămate care atât la urmărirea penală, precum și în instanțele de judecată, au declarat că prejudiciul material cauzat prin acțiunile infracționale ale lui Damaschin Ion pentru SRL „Sveatoslav Bondarev”, constituie daune în proporții considerabile.

Astfel, instanța de recurs a precizat că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (1), 314 alin. (1) Cod de procedură penală, or, avocatul Cebanaș Alexandru a prezentat probe noi cu privire la dovada situației economice, inclusiv la momentul săvârșirii infracțiunii (f.d.63-74, vol.II), care potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 09 iunie 2020, au fost anexate la materialele cauzei (f.d.58-59, vol.II), dar care nu au fost obiect de studiu în instanța de apel. Mai mult, mențiuni cu privire la expunerea părților asupra pertinentei, concludenței, veridicității și utilității probelor noi, în procesele-verbale ale ședințelor de judecată, nu sunt trecute (f.d.76-81, vol.II), iar în textul hotărârii recurate aceste probe nu au fost reflectate și instanța de apel nu și-a expus opinia asupra admisibilității sau inadmisibilității noilor probe.

De asemenea, instanța de recurs a stabilit că hotărârea instanței de apel conține o motivare contradictorie, deoarece pe de o parte se indică că *„declarațiile reprezentantului părții vătămate la capitolul dat nu pot constitui o probă certă și verosimilă întru adevărarea caracterului considerabil al prejudiciului cauzat”* (pct. 13 al hotărârii recurate), iar pe de altă parte în pct. 10) al hotărârii recurate indică că *„Examinând probatoriul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Damaschin Ion Grigore și pe deplin prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, Novicov Artur”* descriindu-le și reținând că *„..., este considerabil prejudiciul cauzat...”*.

În acest context, instanța de recurs a conchis că instanța de apel nu a respectat prescripțiile nominalizate supra și nu a reacționat în modul prevăzut de lege cu referire la erorile de drept comise de prima instanță, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința și nu a rejudecat cauza potrivit regulilor generale, întru elucidarea împrejurărilor neconstatate de prima instanță în condițiile legii, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe.

8.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat, că deși inculpatul Damaschin Ion, vina în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a

recunoscut-o, vinovăția acestuia este pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, Novicov Artur (f.d.193, vol.I); -declarațiile martorului Adomnița Veaceslav (f.d.205, vol.I); declarațiile martorului Dvornic Constantin (f.d.206, vol.I); declarațiile martorului Sorocean Macar (f.d.221, vol.I); procesul-verbal de constatare a faptei din 22 noiembrie 2016 (f.d.14, vol.I); demersul de la manager-revizor SRL „Sveatoslav Bondarev” din 21 noiembrie 2016 (f.d.15, vol.I); factura din 13 octombrie 2016, din care rezultă că telefonul mobil de model „Samsung A510 BlakActia”, valorează 8 999 lei (f.d.16, vol.I); raportul privind recepționarea informației telefonice despre comunicarea unei fapte ilicite din 19 noiembrie 2016, ora 17:30 (f.d.17, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19 noiembrie 2016 și tabelul foto efectuat la locul săvârșirii infracțiunii și anume în magazinul „Moldcell” ce aparține SRL „Sveatoslav Bondarev” de pe str. Vasile Lupu, nr. 29 din or. Orhei (f.d.18-21, vol.I); procesul-verbal de examinare din 11 mai 2017 a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la compania ÎM „Orange” SA (f.d.39, vol.I); copia screenshot-ului de pe site-urile de socializare „Odnoklasniki” și „Facebook” (f.d.40-41, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 22 mai 2017 (f.d.46-47, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 24 mai 2017 (f.d.50-51, vol.I); informația răspuns de la compania de micro finanțare „Microinvest” cu nr. 16925 din 26 iunie 2017 (f.d.69, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 22 iunie 2017 (f.d.74-77, vol.I); factura WI6464408 din 01 august 2016, din care rezultă că telefonul mobil de model „Samsung-A510 A Blak Actia”, valorează 9 699 lei.

Astfel că, instanța de apel a constatat cu certitudine că vina inculpatului Damaschin Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, a fost demonstrată prin cumulul de probe administrate și menționate supra, care coroborează între ele, sunt suficiente, pertinente, concludente, veridice și utile.

Prin urmare, apreciind declarațiile date de reprezentantul părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, Novicov Artur și declarațiile martorilor Adomnița Veaceslav, Dvornic Constantin și Sorocean Macar, precum și conținutul procesului-verbal de examinare din 11 mai 2017, a descifrărilor convorbirilor telefonice ridicate de la compania ÎM „Orange” SA, instanța de apel a precizat că depistarea telefonului mobil sustras, la soția inculpatului, și în cumul cu declarațiile martorului Dvornic Constantin, care a declarat că persoana care a sustras telefonul, pe față avea găuri mici, era zdravăn și smolit la față și a martorului Sorocean Macar, care a declarat că el nu a sustras telefonul mobil, confirmă că bunul a fost sustras anume de inculpatul Damaschin Ion.

În acest context, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe urmează a fi menținută ca fiind întemeiată, întrucât aceasta, analizând declarațiile reprezentantului părții vătămate și ale martorilor date în ședința de judecată, precum și mijloacele de probă, studiind multilateral, complet și obiectiv materialele cauzei, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței,

utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, în temeiul art. 101 Cod de procedură penală, a constatat că vina inculpatului Damaschin Ion în săvârșirea faptei prejudiciabile de furt, a fost dovedită în ședința de judecată.

Cu referire la încadrarea juridică a faptei inculpatului Damaschin Ion, instanța de apel a reținut că potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 12 iulie 2017 (f.d.88, vol.I), și rechizitoriului, se atestă că inculpatul Damaschin Ion a fost pus sub învinuire în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

La caz, instanța de apel a precizat că obiectul material al infracțiunii incriminate inculpatului, îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, în speță fiind telefonul mobil de model „Samsung Galaxy A510”, cu nr. IMEI xxxxx, în valoare de 8 699 lei.

De asemenea, stabilind că latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 186 Cod penal, are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă, care constă în sustragerea bunului; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; 4) modul ascuns al comiterii infracțiunii, instanța de apel a constatat că în speță, sustragerea a avut loc pe ascuns din incinta magazinului „Moldcell”, ce aparține SRL „Sveatoslav Bondarev”, amplasat pe str. Vasile Lupu, nr. 29 din or. Orhei.

Referitor la dauna cauzată părții vătămate, reținând prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a menționat că prejudiciul cauzat părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, amplasat pe str. Vasile Lupu, nr. 29 din or. Orhei, nu poate fi calificat de către instanța de judecată ca fiind considerabil, întrucât, pentru o persoană juridică, ce prestează activitate de vânzare a telefoanelor mobile, suma de 8 699 lei, nu constituie o daună în proporții considerabile, or, în prima instanță, precum și în instanța de apel, nu au fost prezentate probe care să demonstreze că venitul persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev” este în așa proporții, întrucât suma indicată, ar fi esențială pentru activitatea acesteia.

În acest sens, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe privind recalificarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, este una întemeiată, or, în cadrul cercetării judecătorești, nu s-a confirmat agravanta de la alin. (2) lit. d) al art. 186 Cod penal.

Mai mult, instanța de apel a precizat că infracțiunea prevăzută de art. 186 Cod penal, este materială și se consumă odată cu dobândirea bunurilor. Infracțiunea de furt se săvârșește numai cu intenție directă, iar la calificare, este obligatorie stabilirea scopului special, al scopului de cupiditate.

Astfel, instanța de apel a stabilit că intenția inculpatului Damaschin Ion a fost demonstrată integral prin declarațiile martorilor oculari Sorocean Macar și Dvornic Constantin, care atestă cert faptul că inculpatul, dându-și seama de

caracterul prejudiciabil al faptelor sale, creând impresia că dorește să procure în credit un telefon mobil și având acces liber la telefoanele din magazinul „Moldcell”, a sustras pe ascuns, un telefon mobil de model „Samsung Galaxy A510”, bun cu valoarea totală de 8 699 lei, ce aparținea SRL „Sveatoslav Bondarev”.

În ceea ce privește subiectul infracțiunii de furt, instanța de apel a indicat că poate fi orice persoană fizică responsabilă care a împlinit vârsta de 14 ani, iar inculpatul Damaschin Ion, întrunește semnul calificativ de subiect al infracțiunii prevăzute de art. 186 Cod penal.

În opinia instanței de apel, declarațiile inculpatului Damaschin Ion, urmează a fi apreciate critic, întrucât acestea contravin circumstanțelor stabilite la caz, și fiind o metodă de apărare a inculpatului.

Așadar, instanța de apel a constatat cu certitudine că inculpatul Damaschin Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal, iar acțiunile acestuia întrunesc elementele infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Totodată, reținând prevederile art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, art. 53, 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, precum și faptul că infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal, a fost săvârșită de către inculpat, la 19 noiembrie 2016, iar potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal, aceasta face parte din categoria infracțiunilor ușoare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe care a constatat că la data examinării cauzei – 20 ianuarie 2020, și în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, termenul de prescripție de tragere la răspundere penală în privința inculpatului Damaschin Ion, a expirat. Subsecvent, prima instanță a constatat că condițiile prevăzute de art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, sunt întrunite, din care motiv procesul penal urmează să fie încetat deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu constatarea vinovăției inculpatului.

9. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, partea acuzării indică că instanța de apel, nu s-a expus argumentat asupra motivelor invocate în apel, referitor la aprecierea greșită de către prima instanță a probelor administrate de către partea acuzării, precum și referitor la interpretarea greșită a normei materiale. Mai mult, din textul deciziei recurate, instanța de apel, similar primei instanțe, și-a motivat contradictoriu soluția adoptată.

Astfel, susține că instanța de apel, la fel precum și prima instanță, a descris probele administrate și cercetate în instanța de judecată însă nu le-a supus unei analize ample, în ordinea stabilită de art. 101 Cod de procedură penală, fiecare în parte din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, partea acuzării relevă că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, or, deși avocatul Cebanaș Alexandru a prezentat în cadrul cercetării judecătorești, probe care atestă situația economică a persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev”, inclusiv la momentul săvârșirii infracțiunii (f.d.63-74, vol.II), iar potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 9 iunie 2020, acestea au fost anexate la materialele cauzei (f.d.58-59, vol.II), totuși nu au fost luate în considerație de către instanța de apel.

Mai mult, instanța de apel nici nu a reflectat prin descriere probele prezentate de către avocatul părții vătămate, precum și nu și-a expus concluzia asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor noi.

În acest context, acuzarea precizează că omisiunile instanței de apel, au fost sesizate în procedura anterioară de recurs, în decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2020, prin care a fost dispusă rejudecarea cauzei, însă aceasta le-a ignorat, deși potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, indicațiile instanței de recurs, sunt obligatorii pentru instanța de apel.

De asemenea, invocă că nu este clară concluzia instanțelor de fond, potrivit căreia nu au fost prezentate probe care să demonstreze faptul că venitul persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev”, este în așa proporții, întrucât suma indicată, ar fi esențială pentru activitatea acesteia, or, instanțele de fond nu au stabilit care este cifra de afaceri a părții vătămate pentru a concluziona astfel.

Totodată, mai indică partea acuzării că instanța de apel, contradictoriu și-a motivat soluția cu privire la constatarea vinovăției inculpatului Damaschin Ion, în contextul în care potrivit părții descriptive, precum și părții dispozitive a deciziei recurate, instanța de apel a fost solidară cu argumentele și constatările reținute de către prima instanță în sprijinul constatării vinovăției inculpatului Damaschin Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, stabilind în decizie că prima instanță corect a constatat situația de fapt, și just a încadrat acțiunile inculpatului Damaschin Ion, în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, însă ulterior, a conchis că acțiunile inculpatului Damaschin Ion întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Subsecvent, consideră partea acuzării că instanța de apel, și-a depășit limitele rejudecării cauzei penale, în contextul în care partea apărării, deși nu a utilizat calea ordinară de atac – recursul ordinar, și acesta nu mai putea pretinde la examinarea cererii sale de apel în cadrul celui de al doilea set de proceduri în instanța de apel, totuși instanța s-a expus și asupra cererii de apel depusă de avocat în numele inculpatului, ignorând astfel prevederile art. 436 alin. (3) Cod de procedură penală.

10. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de

fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii*; 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale cu privire la rejudecarea cauzei.

În acest context instanța de recurs menționează, că potrivit prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile

legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că în speța dedusă judecării, prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2020, decizia instanței de apel a fost casată total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau au fost examinate superficial.

În acest sens, Colegiul penal lărgit relevă că, menținând sentința primei instanțe fără modificări, instanța de apel a ajuns la concluzia că probatoriul administrat la materialele cauzei penale, și anume declarațiile părții vătămate, declarațiile martorilor și probele scrise, care coroborează între ele, demonstrează vina inculpatului Damaschin Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, iar prima instanță corect a încadrat juridic fapta inculpatului în baza art. 186 alin. (1) Cod penal – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane.

Însă, instanța de recurs constată că motivarea deciziei instanței de apel este una contradictorie, deoarece deși această instanță reține că probatoriul administrat demonstrează vinovăția inculpatului Damaschin Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (1) Cod penal, făcând referire și la declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Sveatoslav Bondarev”, Novicov Artur, care a comunicat că *prejudiciul cauzat companiei este unul considerabil*, totuși conchide că prejudiciul cauzat părții vătămate nu poate fi calificat de instanța de judecată ca fiind considerabil.

De asemenea, contradictorie este și motivarea instanței de apel expusă în partea descriptivă a deciziei, în care pe de o parte indică faptul, că prima instanță

corect a constatat situația de fapt și just a încadrat acțiunile inculpatului Damaschin Ion în baza art. 186 alin. (1) Cod penal, iar pe de altă parte constată că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Mai mult, din conținutul deciziei recurate, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel a enunțat o concluzie eronată și declarativă, potrivit căreia „...*pentru o persoană juridică ce prestează activitate de vindere a telefoanelor mobile, suma de 8 699 lei, nu constituie o daună în proporții considerabile, or, nici în prima instanță și nici în instanța de apel, nu au fost prezentate probe precum că venitul persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev” este în așa proporții, întrucât suma indicată ar fi esențială pentru activitatea acesteia*”, în contextul în care la materialele cauzei au prezentate probe care atestă situația economică a persoanei juridice SRL „Sveatoslav Bondarev” (f.d.63-74, vol.II), și care au fost anexate la materialele cauzei penale în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel din 09 iunie 2020 (f.d.58-59, vol.II), însă care *repetat* nu au fost supuse examinării și aprecierii prin prisma admisibilității sau inadmisibilității a acestora de către instanța de apel.

Deși despre aceste aspecte instanța de apel a fost atenționată anterior prin decizia instanței de recurs, aceasta nu a reacționat în modul prevăzut de lege cu referire la erorile de drept comise.

Subsidiar, instanța de recurs conchide că la rejudecarea cauzei, instanța de apel nu a ținut cont nici de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, întrucât aceasta a supus aprecierii și poziția părții apărării, care de fapt nu a utilizat calea ordinară de atac, or, când hotărârea este casată numai cu privire la unele fapte, instanța de rejudecare se pronunță în limitele în care hotărârea a fost casată.

Totodată, se mai reține că instanța de apel eronat a interpretat și prevederile art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, potrivit cărora sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art. 57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art. 93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție, în contextul în care această instanță a concluzionat că prima instanță corect a constatat că la caz, au fost întrunite condițiile stabilite de art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, astfel că procesul penal urmează să fie încetat din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu constatarea vinovăției.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că în speța examinată și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, „*decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a

soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui **Damaschin Ion xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **18 august 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor